

Trosolwg

Mae'r safon hon yn ymwneud â defnyddio technegau a gweithdrefnau tynnu gwaed/fflebotomi i gael samplau gwaed gwythiennol gan unigolion ar gyfer ymchwiliadau.

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

1. cael at a dehongli'n gywir yr holl wybodaeth a chyfarwyddiadau gwaith sy'n berthnasol
2. gweithio'n ddiogel bob amser ac yn unol â'r holl ddeddfwriaeth, canllawiau, polisïau, gweithdrefnau a phrotocolau perthnasol
3. delio'n brydlon ac yn effeithiol ag unrhyw broblemau o fewn eich rheolaeth a rhoi gwybod am broblemau nad allant gael eu datrys
4. nodi a lleihau peryglon a risgiau yn y gweithle
5. cadarnhau pwy yw'r unigolyn yn unol â gweithdrefnau'r sefydliad
6. cyfathrebu â'r unigolyn a phobl allweddol yn ôl cyflymder, modd a lefel sy'n briodol i ddealltwriaeth ac anghenion yr unigolyn, a'r hyn sy'n well ganddo
7. parchu hawliau a dymuniadau'r unigolyn o ran ei breifatrwydd, ei gredoau a'i urddas
8. ennill cydsyniad gwybodus, dilys gan yr unigolyn yn unol â gweithdrefnau penodol
9. cymryd camau rhagofalus safonol ar gyfer atal a rheoli heintiau ac unrhyw gamau iechyd a diogelwch perthnasol eraill
10. rhoi gwybodaeth berthnasol, cymorth a sicrwydd i'r unigolyn mewn modd sy'n sensitif i'w anghenion a'i bryderon
11. dewis a pharatoi:
12. gosod, defnyddio a rhyddhau rhwymyn tynhau ar adegau priodol yn y weithdrefn
13. cael mynediad gwythiennol gan ddefnyddio'r system casglu gwaed a ddewiswyd, mewn modd a fydd yn achosi'r anghysur lleiaf i'r unigolyn
14. cael y gwaed o'r safle a ddewiswyd:
15. cymryd camau priodol i ysgogi llif y gwaed os bydd problem â chael gwaed o safle a ddewiswyd, neu ddewis safle arall
16. cymysgu'r gwaed a'r gwrthgeulydd yn drylwyr pan fydd angen gwaed â gwrthgeulydd
17. nodi'n brydlon unrhyw awgrym y gall yr unigolyn fod yn dioddef unrhyw adwaith niweidiol a chymryd camau priodol
18. tynnu'r cyfarpar casglu gwaed ac atal llif y gwaed gyda digon o bwysau ar y man cywir ac am ddigon o amser i sicrhau bod y gwaedu wedi'i atal
19. gosod gorchudd addas ar safle'r nodwydd yn unol â chanllawiau a/neu brotocolau, a chynghori'r unigolyn am sut i ofalu am y safle

Cael samplau gwaed gwythiennol

---

20. labelu samplau gwaed yn unol â gweithdrefnau'r sefydliad
21. gosod samplau yn y pecynnu priodol gyda dogfennau perthnasol
22. gosod samplau yn y man a enwebwyd ar gyfer casglu a chludo, gan sicrhau bod y gwaed yn cael ei gadw ar y tymheredd gofynnol i gynnal ei uniondeb
23. sicrhau bod y gwaed yn cael ei gludo ar unwaith i'r adran berthnasol pan fydd samplu'r gwaed ac archwiliadau yn rhai brys
24. cael gwared ar wastraff yn unol â gweithdrefnau'r sefydliad
25. cwblhau a storio'r holl ddogfennaeth berthnasol yn unol â gofynion y sefydliad

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

1. y ddeddfwriaeth, y canllawiau, y polisïau, y gweithdrefnau a'r protocolau presennol sy'n berthnasol i'ch ymarfer yn y gwaith, ac y mae'n rhaid i chi gadw atynt
2. cwmpas a chyfyngiadau eich cymhwysedd, eich cyfrifoldebau a'ch atebolrwydd eich hun fel y bo'n berthnasol i'ch rôl
3. sut i gael at a dehongli'r holl wybodaeth a chyfarwyddiadau gwaith sy'n berthnasol
4. gweithdrefnau penodol ar gyfer rhoi gwybod am broblemau sydd y tu hwnt i'ch cymhwysedd, eich cyfrifoldebau a'ch atebolrwydd
5. y ddyletswydd i roi gwybod am unrhyw weithred neu anwaith a allai fod yn anniogel/yn niweidiol i chi neu i eraill
6. y peryglon a'r risgiau a allai godi wrth i chi gyflawni eich rôl a sut y gallwch eu lleihau
7. sut i addasu arddulliau cyfathrebu mewn ffyrdd sy'n briodol i anghenion yr unigolyn
8. y defnydd cywir o unrhyw gyfarpar a chyfarpar diogelu personol (PPE) i amddiffyn eich iechyd a'ch diogelwch chi a phobl eraill
9. yr egwyddorion, yr ymarfer a'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â chydysniad gwybodus
10. anghenion unigolion, gan gynnwys ystyriaethau'n gysylltiedig ag urddas, cyfrinachedd a phreifatrwydd
11. strwythurau, rolau a chyfrifoldebau rheoli'r sefydliad
12. sut i gael cadarnhad cadarnhaol o bwy yw unigolyn cyn dechrau'r weithdrefn
13. pwysigrwydd cymryd camau rhagofalus safonol wrth gael samplau gwaed gwythiennol, a chanlyniadau posibl ymarfer gwael
14. sut caiff haint ei ledaenu a sut gellir cyfyngu ar ei ledaeniad – gan gynnwys sut i ddefnyddio neu gymhwyso'r mesurau rheoli haint penodol y mae eu hangen wrth weithio gyda gwaed
15. strwythur pibellau gwaed
16. safle gwythiennau hygyrch ar gyfer mynediad gwythiennol, yn gysylltiedig â rhydwelïau, nerfau a strwythurau anatomegol eraill
17. prosesau ceulo'r gwaed a ffactorau sy'n dylanwadu ar geulo'r gwaed
18. y gwrthrybuddion a'r newidiadau mewn ymddygiad a chyflwr, sy'n dangos y dylid rhoi'r gorau i'r weithdrefn a cheisio cyngor
19. y pryderon allai fod gan unigolion yn gysylltiedig â chi'n mynd ati i gael gwaed gwythiennol
20. sut i baratoi unigolion ar gyfer cael gwaed gwythiennol, gan gynnwys sut y gall eu credoau personol a'r hyn sy'n well ganddynt effeithio ar eu paratoad

21. beth sy'n debygol o achosi anghysur i unigolion yn ystod ac ar ôl i ni gael gwaed gwythiennol, a sut gellir lleihau anghysur o'r fath
22. adweithiau niweidiol cyffredin i samplu gwaed, sut i'w hadnabod a'r cam(au) i'w cymryd
23. y math o wahanol systemau casglu gwaed a'u gweithrediad
24. pa orchuddion y mae eu hangen ar gyfer gwahanol fathau o safleoedd nodwydd, a pha gyngor i'w roi i unigolion ar ofalu am y safle
25. y ffactorau i'w hystyried wrth ddewis y safle gorau i'w ddefnyddio ar gyfer mynediad gwythiennol
26. y cyfarpar a'r deunyddiau y mae eu hangen ar gyfer tynnu gwaed/fflebotomi a sut i wirio a pharatoi systemau casglu gwaed
27. pwysigrwydd sicrhau bod safleoedd mynediad gwythiennol yn cael eu glanhau yn effeithiol, a sut a phryd dylai hyn gael ei wneud
28. y defnydd cywir o rwymynnau tynhau
29. pwysigrwydd gosod a thynnu nodwyddau yn gywir ac yn ddiogel
30. sut i adnabod tyllu rhydweliol a'r camau i'w cymryd os bydd hyn yn digwydd
31. y ffactorau sydd ynghlwm â'r weithdrefn a allai effeithio ar ansawdd y gwaed
32. y camau lliniaru y gallwch eu cymryd os bydd problemau â chael gwaed
33. pryd a sut i orchuddio safleoedd tyllu gwythiennol
34. y wybodaeth y mae angen ei chofnodi ar labeli a dogfennaeth eraill
35. pwysigrwydd cwblhau labeli a dogfennaeth yn glir, yn ddarllenadwy ac yn gywir
36. sut i gael gwared ar wastraff yn unol â gweithdrefnau'r sefydliad
37. sut i gwblhau'r holl ddogfennaeth berthnasol yn unol â gofynion y sefydliad, a'i storio'n ddiogel

Datblygwyd gan	Skills for Health
Dyddiad cymeradwyo	30 Maw 2021
Dyddiad Adolygu Dangosol	31 Maw 2026
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	Skills for Health
RCU gwreiddiol	SFHCHS132
Galwedigaethau perthnasol	Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal, Lechyd, Nyrso a Phynciau a Galwedigaethau Perthynol, Gwasanaethau Gofal lechyd a Gwasanaethau Personol Cysylltiedig
Cyfres/Set	Iechyd Clinigol
Geiriau Allweddol	Sbesimenau gwaed, tynnu gwaed, fflebotomi